

Toets flora en fauna Hoofdstraat 44 te Leiderdorp

Datum : 10 december 2015
Projectnummer : 15-0277
Opdrachtgever : Cacao van Jou
Hoofdstraat 44
Leiderdorp

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen ontwikkelingen op de locatie Hoofdstraat 44 te Leiderdorp is het noodzakelijk een toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld, is het nodig te onderzoeken of er beschermde planten en/of dieren op de locatie aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden in twee wetten geregeld. Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in het beleid voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de ligging van het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen is gebiedsbescherming niet van toepassing. De Natuurbeschermingswet en het beleid voor de EHS worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 tot en met 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Plangebied en voorgenomen plannen

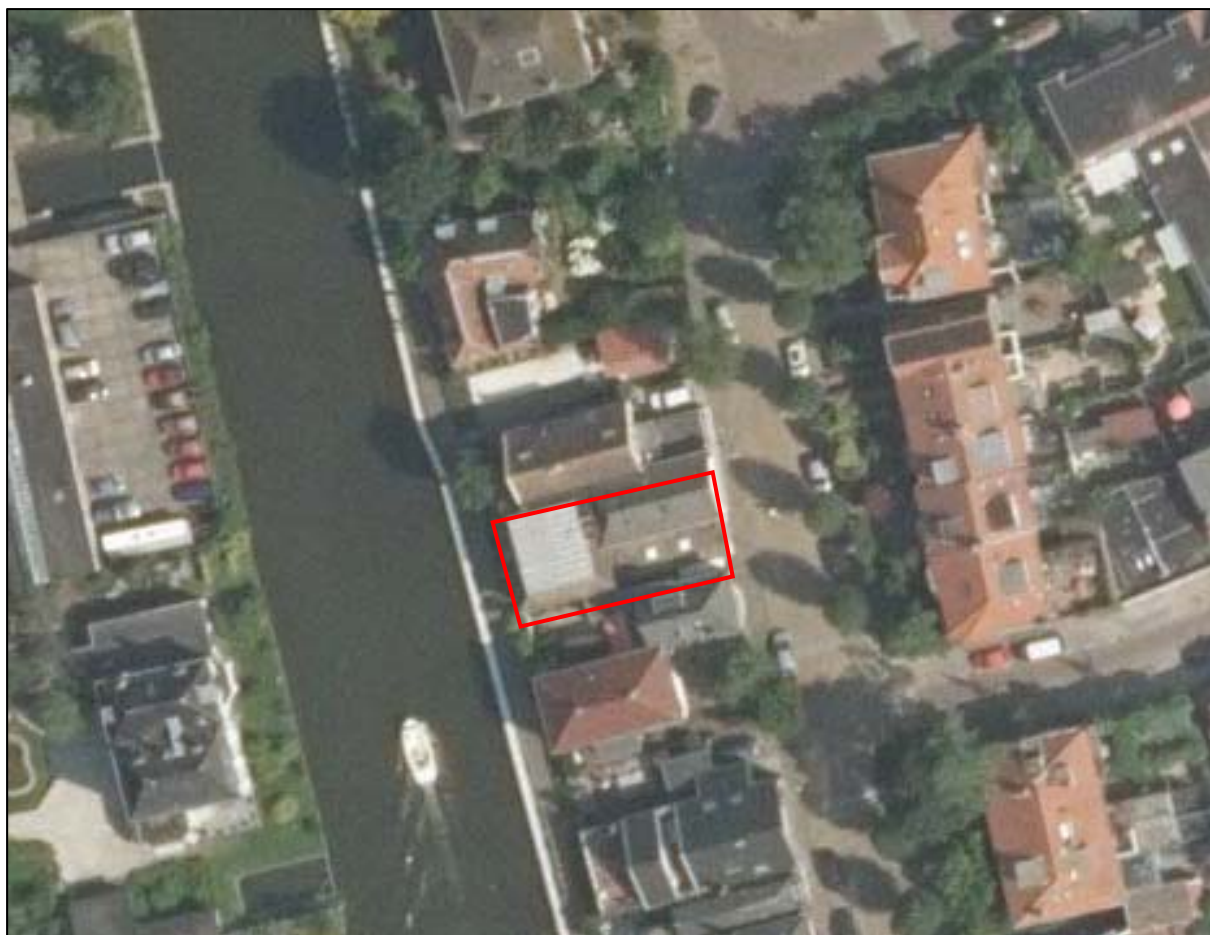
Het plangebied bestaat uit het pand op het adres Hoofdstraat 44 te Leiderdorp. Het pand betreft een leegstaande voormalige bakkerij met winkelruimte. Aan de oostzijde staat het pand aan de Hoofdstraat aan de westzijde grenst het aan de Oude Rijn. Aan de noordkant is de woning van de initiatiefnemer tegen het pand gebouwd. Aan de zuidkant staat op korte afstand naastgelegen woning. Het pand is gebouwd in steen met een spouwmuur. Het heeft deels een plat dak en deels is het dak bedekt met pannen. Het pand heeft geen buitenruimte. In het pand is circa 2,5 jaar geleden brand geweest en sindsdien staat het leeg. Aan de binnenzijde verkeert het pand in vervallen staat. Op diverse plekken is het dak lek.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied in Leiderdorp weergegeven. Figuur 2 toont een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Op de pagina 4 en 5 staan enkele foto's van het pand.

De voorgenomen plannen bestaan uit de sloop van het pand. Hiervoor in de plaats worden nieuwe woningen gebouwd.

Figuur 1. Ligging plangebied in Leiderdorp (rode cirkel) (bron: Google Earth)

Figuur 2. Begrenzing van het te slopen pand (rode lijn). (bron: geo.zuid-holland.nl)

Foto 1. Pand gezien vanaf de Hoofdstraat

Foto 2. Achterzijde pand

Foto 3. Dak van het pand

Foto 4. Zolder boven bakkerij met brandschade

Foto 5. Binnenkant pand

Foto 6. Binnenkant pand

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 26 november 2015 in de ochtend. De weersomstandigheden waren als volgt: half bewolkt, droog, weinig wind en circa 5 °C.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en de omgeving daarvan geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Aangezien bij het pand geen buitenruimte aanwezig is, kunnen alleen muurplanten voorkomen. Deze zijn niet aangetroffen en gezien de kenmerken van het pand is het voorkomen van beschermde muurplanten redelijkerwijs uit te sluiten.

4.3 Vogels

Vanwege het ontbreken van beplanting heeft het plangebied weinig tot geen waarde voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Het plangebied biedt voor deze soorten geen foerageer- en broedgebied. Het is derhalve uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten heeft ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en binnen een straal van circa 40 meter daaromheen geen huismussen waargenomen. Huismussen blijven het gehele jaar in hun territorium. Als het plangebied tot het territorium van huismussen had behoort, hadden de dieren waargenomen moeten worden. Dit in ogenschouw genomen kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat het plangebied tot het territorium van huismussen behoort.

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied het voorkomen bekend is van gierzwaluw. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat het pand mogelijkheden biedt voor nestplekken van gierzwaluwen. Deze vogels kunnen bijvoorbeeld nestelen in openingen achter dakpannen (zie foto 7) of op plekken van uitgebroken stenen. Gierzwaluwen kiezen hun nestplekken op een hoogte van minimaal drie meter boven de grond. Met de voorgenomen sloop van het pand kunnen eventuele nestplekken van gierzwaluw worden vernietigd. Nesten van gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor vernietiging is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of daadwerkelijk nesten van gierzwaluw in het pand aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode juni tot half juli. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Foto 7. Mogelijkheid voor nestplek gierzwaluw

4.4 Zoogdieren

Vanwege het ontbreken van buitenruimte bij het pand is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor zwaardere beschermde grondgebonden zoogdieren van FFtabel 2 en 3. Het voorkomen van deze soorten zoogdieren kan daarom worden uitgesloten. Mogelijk functioneert het plangebied als onderdeel van het leefgebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals egel en algemene muizensoorten. Incidenteel kan een individu van deze soorten langs het pand lopen. Verder zal het plangebied van zeer weinig belang zijn voor deze dieren. Het is derhalve uit te sluiten dat voorgenomen plannen negatieve effecten zullen hebben op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse

vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat het zeer waarschijnlijk is dat er vliegactiviteit van vleermuizen zal zijn in de omgeving het pand. De tuinen van de omringende woningen en de Oude Rijn zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling alleen betrekking heeft op het pand in het plangebied, zullen geen negatieve effecten ontstaan op het foerageergebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat het pand mogelijkheden biedt voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vleermuizen kunnen bijvoorbeeld verblijfplaatsen hebben in ruimtes onder dakpannen, achter boeiboorden of in de spouwmuur. De dieren hebben aan een kleine opening of spleet voldoende om in te kruipen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, zal de sloop van het pand leiden tot vernietiging hiervan. Nader onderzoek moet uitwijzen of er daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Dit nader onderzoek dient middels meerdere onderzoeksronden te worden uitgevoerd gedurende de periode half mei tot en met eind september. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen, vissen, mieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet. Tabel 1 op de volgende pagina geeft een samenvatting van de conclusies.

Mogelijk functioneert het plangebied als onderdeel van het leefgebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals egel en algemene muizensoorten. Doordat geen buitenruimte aanwezig is, zal het plangebied van zeer weinig belang zijn voor deze dieren. Derhalve kan worden uitgesloten dat negatieve effecten ontstaan op mogelijk voorkomende beschermde soorten van FFtabel 1.

Doordat in het plangebied geen beplanting aanwezig is, vormt het geen foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten. Het is derhalve uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten heeft ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

In het plangebied en een straal van circa 40 meter daar omheen zijn geen huismussen waargenomen. Derhalve kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat het plangebied tot het territorium van huismussen behoort.

Het pand biedt mogelijkheden voor nestplekken van gierzwaluwen. Nesten van gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Nader onderzoek dient uit te wijzen of er daadwerkelijk nesten van gierzwaluw aanwezig zijn in het pand. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek kan worden bepaald of er negatieve effecten optreden en welke vervolgstappen nodig zijn.

De tuinen van de omringende woningen en de Oude Rijn zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatieve effecten tot gevolg hebben ten aanzien van foeragerende vleermuizen.

De pand biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van deze dieren zijn jaarrond beschermd. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn in het pand. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek kan worden bepaald of er negatieve effecten optreden en welke vervolgstappen nodig zijn.

Tabel 1. Samenvatting conclusie

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Nee	Nee	-
Gierzwaluw (jaarrond beschermd)	Vogels	Nestplek	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek juni t/m half juli
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek mei t/m sept.

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl